

Dr hab. Wojciech Gonet, notariusz w Piasecznie

Recenzja osiągnięć naukowych dr Ewarysta Kowalczyka w procedurze o nadanie stopnia dr
habilitowanego

1. Aktywność naukowa

1.1. Międzynarodowa współpraca naukowa

Dr Ewaryst Kowalczyk uzyskał 2 granty naukowe z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej na pobyty naukowe na zagranicznych uczelniach w:

- 2021 r., na Uniwersytecie Korwina w Budapeszcie, Węgry,
- 2023 r., na Uniwersytecie Alba Julia, Rumunia.

Wyniki z drugiego grantu zostały zaprezentowane podczas 22. dorocznej Konferencji Międzynarodowego Centrum Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego pt. „*Relacje między prawem a ekonomią: zrównoważony rozwój*”, która odbywał się w dn. 11-12.09.2023 r. w Brnie, Czechy.

Habilitant opublikował następujące teksty naukowe w wydawnictwach zagranicznych:

1. *Human rights in contemporary sustainable public procurement*, 2022, [w:] *Human rights as a guarantee of smart, sustainable and inclusive growth*, I. Florek, I. Laki (red.), Milton Friedman University and Alcide De Gasperi University of Euroregional Economy, Budapest 2022, ISBN: 9788396629104, s. 40-45,
2. *Subjective conditions of liability for a breach of public finance discipline in the activity of local government healthcare entities in Poland. Legal status assessment and de lege ferenda postulates*, [w:] *The challenges of local government financing in the light of European Union regional policy*, P. Mrkývka, J. Gliniecka, E. Tomášková, E. Juchniewicz, T. Sowiński, M. Radvan (red.), Masaryk University, Brno 2018, seria: *Acta Universitatis Brunensis: Iuridica: Editio Scientia*, Vol. 636, ISBN: 9788021090866, s. 78-88,

3. *The protection of orphans in the Late Roman Empire* [w:] Europa und seine Regionen. 2000 Jahre europäische Rechtsgeschichte, A. Bauer, K. H.L. Welker (red.), Böhlau, Köln 2007, ISBN-10: 3412138045, s. 59-70,
4. *The legal transfer in charitable activity* [w:] Rechtstransfer in der Geschichte: Legal Transfer in History. Jahrbuch junge Rechtsgeschichte/Yearbook of Young Legal History, K. Kastl, V. Duss N. Linder Ch. Börner F. Hirt (red.), München 2006, ISBN-10: 3899750462, s. 219-224,
5. oraz jeden we współautorstwie z dr Iwoną Lubimow-Burzyńską *Efektywność wydatków publicznych w ujęciu ekonomicznym i prawnym* [w:] Právni Rozprawy 2014: mezinárodní vědecká konference oblasti práva a právních věd : právo, věda, praxe, Magnanimitas, Hradec Králové 2014, ISBN: 9788087952023, s. 482-491. Autorstwo razem z dr Iwoną Lubimow-Burzyńską.

Dr Ewaryst Kowalczyk aktywnie uczestniczył w:

- 10 konferencjach międzynarodowych wygłaszając referaty, których tematyka w 8 wystąpieniach związana była z zamówieniami publicznymi,
- realizacji międzynarodowego projektu naukowego pt. *Wolność działalności gospodarczej w polskiej i niemieckiej kulturze prawnej – perspektywa komparatystyczna*, finansowanego przez Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz Nauki (nr projektu 2020-03), realizowanego w okresie od 1.11.2020 r. do 31.12.2021 r. przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego oraz Uniwersytet w Giessen,
- międzynarodowej debacie naukowej pt. „*Gospodarka, finanse a zrównoważony rozwój. Wirtschaft, Finanzen und nachhaltige Entwicklung*” realizowanej w ramach projektu dofinansowanego ze środków Polsko-Niemieckiej Fundacji na rzecz Nauki, zorganizowanej przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego dnia 19.06.2023 r. w Gdańsku.

Habilitant uczestniczył również w pobytach szkoleniowych na:

- 1) Uniwersytecie im. 1 grudnia 1918 roku w Alba Julia (Rumunia) 20-24.09.2021 r.
 - 2) Uniwersytecie Insubrii w Como (Włochy) 23-27.03.2022 r.
 - 3) Uniwersytecie Goce Delczewa w Sztipie (Macedonia Północna) 15-19.05.2023 r.
- podczas których odbywał konsultacje w dziedzinie prawa administracyjnego, prawa finansów publicznych oraz zamówień publicznych.

Dr Ewaryst Kowalczyk był również uczestnikiem programów Erasmus+ w Czechach na:

- 1) Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu w dniach 2-6.05.2019 r.,
- 2) Uniwersytet Masaryka w Brnie w dniach 28.11.-2.12.2019 r.

Naukowa aktywność międzynarodowa dr Ewarysta Kowalczyka jest różnorodna. Dotyczy publikacji w wydawnictwach zagranicznych: 2 w Niemczech, 2 w Czechach, 1 na Węgrzech, udziału z referatami w międzynarodowych konferencjach naukowych, uczestniczenia w 2 zagranicznych stażach naukowych, 3 pobytach szkoleniowych oraz dwukrotnego pobytu na uniwersytetach w Czechach w ramach programu Erasmus+. Współpraca międzynarodowa Habilitanta jest znaczna.

1.2. Krajowa współpraca naukowa

Dr Ewaryst Kowalczyk uczestniczył w 2 stażach naukowych zrealizowanych:

- 1) od 2 maja do 30 września 2019 r. w Katedrze Publicznego Prawa Gospodarczego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu,
- 2) od 15 stycznia do 15 kwietnia 2022 r. w Zakładzie Publicznego Prawa Gospodarczego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Instytutu Nauk Administracyjnych Uniwersytetu Wrocławskiego.

Habilitant uczestniczył aż w 23 krajowych konferencjach naukowych z wystąpieniami oraz był przewodniczącym komitetu organizacyjnego jednej konferencji i członkiem komitetu organizacyjnego czterech konferencji. Jest członkiem 4 organizacji i towarzystw naukowych. Uczestniczy w grupie badawczej „Teoria i Metodologia Studiów Europejskich” działającej w ramach Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich. Od 2021 r. dr Ewaryst Kowalczyk jest stałym recenzentem w czasopiśmie „Kwartalnik Prawa Podatkowego”. Dr Ewaryst Kowalczyk uczestniczył w realizacji projektu naukowego pt. *Gospodarka w synergii prawa gospodarczego, finansowego i prawnej ochrony środowiska* w ramach grantu „Doskonała nauka” przyznanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, realizowanego w okresie od 1.09.2020 r. do 31.05.2022 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego.

Wymienione osiągnięcia świadczą o współpracy Habilitanta z różnymi ośrodkami akademickimi w Polsce m.in. uniwersytetami w Gdańsku, Wrocławiu, Poznaniu oraz czterema towarzystwami naukowymi.

1.3. Pozostała aktywność naukowa

Dr Ewaryst Kowalczyk był współredaktorem monografii naukowej *Political and Legal Doctrines in Theoretical and Practical Terms Regarding Contemporary Challenges*, B. Halczak, B. Szura, B. Nitschke-Szram, E. Kowalczyk, S. Maciejewski, M. Zieliński, A. Szczap (red.), Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2017.

Habilitant opracował ekspertyzę pt. „*Badanie ewaluacyjne w kontekście prawa zamówień publicznych*” wykonane na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego pod egidą Wielkopolskiej Grupy Prawniczej oraz jest opiekunem naukowym Koła Naukowego Administratywistów na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego (od 2015 r.).

2. Publikacje naukowe

Na dorobek publikacyjny dr Ewarysta Kowalczyka składają się: 2 monografie, samodzielny komentarz do ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym, współautorstwo komentarza do ustawy o finansach publicznych (12 wydań), 27 artykułów naukowych w tym 5 we współautorstwie z dr Iwoną Lubimow-Burzyńską, 13 książek, 26 rozdziałów w monografiach w tym jeden ze współautorstwie z dr Iwoną Lubimow-Burzyńską. Tematyka publikacji dr Ewarysta Kowalczyka dotyczyła problematyki: odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, prawa zamówień publicznych z uwzględnieniem koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwa publiczno-prywatnego, prawa finansów publicznych, prawa rzymskiego. Tematyka publikacji naukowych dr Ewarysta Kowalczyka ewoluowała w kierunku problematyki prawa finansów publicznych w tym naruszenia dyscypliny finansów publicznych oraz prawa zamówień publicznych by ostatecznie skupić się ostatecznie problematyce.

Habilitant w publikacjach pt.:

- *Wdrożenie efektywnego modelu zarządzania finansami publicznymi w regulacjach prawnych dotyczących kontroli zarządczej. Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy.*
Tytuł numer: *Kryzys finansów publicznych - przyczyny, implikacje, perspektywy spójności*

społeczno-ekonomicznej, zeszyt 31/2013 (autorstwo razem z dr Iwoną Lubimow-Burzyńską),

- *Efektywność wydatków publicznych w ujęciu ekonomicznym i prawnym* [w:] *Právni Rozpravy 2014: mezinárodní vědecká konference oblasti práva a právních věd: právo, věda, praxe*, Magnanimitas, Hradec Králové 2014,
- *Pojęcie finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego - aspekty prawne*, [w:] *Prawo i administracja dla regionu: zagadnienia prawnofinansowe*, nr 4, J. M. Salachna, K. Stelmaszczyk, P. Borszowski (red.), Wałbrzych 2016).

zajmował się złożonymi relacjami jakie występują pomiędzy naukami: prawa, ekonomii, zarządzania, przy ocenie efektywności wydatkowania środków publicznych.

W publikacjach:

- *Human rights in contemporary sustainable public procurement*, 2022, [w:] *Human rights as a guarantee of smart, sustainable and inclusive growth*, Iwona Florek, Ildikó Laki (red.), Budapest 2022,
- *Social clauses in public procurement as a premise to optimise financing of the tasks of government units*, *Central European Review of Economics & Finance*, no. 3, vol. 19/2017,
- *Prawa człowieka w europejskim i polskim systemie zamówień publicznych - aktualne wyzwania legislacyjne (na przykładzie zakazu wykorzystywania pracy przymusowej)* [w:] *System ochrony praw człowieka drugiej generacji wobec nowych wyzwań cywilizacyjnych* T. 2, Jerzy Jaskiernia, Kamil Spryszak (red.), Toruń 2023,

Habilitant podjął badania wykazujące związek prawa z socjologią w zakresie m.in. wpływu zamówień publicznych na zrównoważony rozwój i zwiększenie ochrony praw człowieka w zamówieniach publicznych.

Wymienione 6 publikacji naukowych świadczy o umiejętności prowadzenia badań naukowych przez ich Autora w sposób interdyscyplinarny.

Z 14 książek (w tym jeden komentarz) napisanych przez doktora Ewarysta Kowalczyka, 13 nie było przedmiotem recenzji, tj.:

1. *Przegląd czynów naruszenia dyscypliny finansów publicznych*, Warszawa 2005, ISBN 83-923144-1-7, Zeszyt nr 12, ss. 70,
2. *Wewnętrzna kontrola finansowa w jednostce samorządu terytorialnego- regulamin kontroli finansowej*, Warszawa 2006, ISBN 83-923144-4-1, Zeszyt nr 15, ss. 142,
3. *Odpowiedzialność kierownika i głównego księgowego jednostki sektora finansów publicznych*, wydanie I, Gdańsk 2007, ISBN 978-83-7426-428-0, s. 163; wydanie II,

- Gdańsk 2010, ISBN 978-83-7426-659-8, s. 215; wyd. III, Gdańsk 2012, ISBN 978-83-7804-039-2, ss. 223,
4. *Partnerstwo publiczno-prywatne. Komentarz do ustawy z przykładami klauzul umownych*, Gdańsk 2010, ISBN 978-83-7426-642-0, ss. 169,
 5. *Zamówienia publiczne do 14 tys. euro. Organizacja, kontrola, odpowiedzialność*, Poznań 2009, ISBN 978-83-929016-0-0, ss. 272,
 6. *Kontrola zarządcza w jednostce sektora finansów publicznych. Wzory instrukcji i procedur*, Wrocław 2010, ISBN 978-83-61188-46-9, ss. 256,
 7. *Procedury kontroli zarządczej w jednostce sektora finansów publicznych. Wzory przykłady*, Wrocław 2011, ISBN 978-83-61188-97-1, ss. 544,
 8. *Zamówienia publiczne do 30 tys. euro w praktyce. Część 1*, Wrocław 2014, ISBN: 978-83-62723-97-3, ss. 256,
 9. *Zamówienia publiczne do 30 tys. euro w praktyce. Część 2 – wzory regulaminów, procedur i dokumentów*, Wrocław 2014, ISBN: 978-83-62723-98-0, ss. 223,
 10. *Zamówienia wyłączone ze stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych. Część 1*, Wrocław 2017, ISBN 978-83-65611-06-2, s. 313,
 11. *Zamówienia wyłączone ze stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych. Część 2 – Wzory regulaminów, procedur i dokumentów*, Wrocław 2017, ISBN 978-83-65611-19-2, ss. 627,
 12. *Zamówienia publiczne o wartości poniżej 130 tys. zł. Część 1*, Wrocław 2021, ISBN 978-83-66248-61-8, ss. 221,
 13. *Zamówienia publiczne o wartości poniżej 130 tys. zł. Część 2 – Wzory regulaminów, procedur i dokumentów*, Wrocław 2021, ISBN 978-83-66248-62-5, ss. 249.

Nie umniejsza to ich wartości naukowej. W ww. książkach Autor umiejętnie przedstawiał złożone problemy prawne w sposób praktyczny. Habilitant w wielu swoich publikacjach łączył przedstawienie, wyjaśnienie, rozwiązanie złożonych teoretycznych problemów prawnych z praktyką ich stosowania wraz ze sformułowaniem postulatów *de lege lata* i *de lege ferenda*. Jest to cenna umiejętność.

Istotną pozycją w dorobku naukowym Habilitanta jest monografia „*Pozaustawowe zamówienia publiczne*”, Zielona Góra 2021, s. 204. W pozycji tej Autor w trzecim rozdziale zwrócił uwagę m.in. na związek zasad gospodarowania środkami publicznym wynikającymi z ustawy o finansach publicznych z procesem udzielenia zamówienia publicznego oraz jego realizacji a także konsekwencji dyscyplinarnych nieprzestrzegania przedmiotowych zasad.

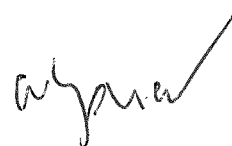
Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane:

- 1) w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów;
- 2) w sposób umożliwiający terminową realizację zadań;
- 3) w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Obowiązek kierowania się przed jednostki sektora finansów publicznych ww. zasadami dokonywania wydatków publicznych m.in. w sposób oszczędny, celowy stanowi trudność w zastosowaniu innego kryterium wyboru oferenta niż cena. Do tej pory nie został opracowany normatywny model w jaki sposób jednostki sektora finansów publicznych, mogą przyjąć inne kryteria wyboru oferty jak choćby jakość, trwałość wykonania zamówienia publicznego w szczególności w zakresie obiektów użyteczności publicznej, który nie narażałby ich m.in. na późniejsze zarzuty o naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Dominowanie podstawowego kryterium ceny (taniości) wykonania zamówienia publicznego, nie oznacza wydatkowania środków publicznych w sposób oszczędny. Dotyczy to w szczególności zamówień publicznych polegających na wytworzeniu obiektów infrastruktury publicznej, gdyż często po upływie okresów obowiązywania gwarancji, rękojmi wykonawcy, obiekty te wymagają remontów, napraw itd., tj. ogłaszania kolejnych przetargów na doprowadzenie do pełnego stanu użyteczności powstałych obiektów. Skutek jest taki, trzeba wydatkować kolejne środki publiczne, które łącznie w wcześniej wydany na wytworzenie obiektu użyteczności publicznej, już nie są tanimi. Tych złożonych problemów ustawodawca do tej pory nie rozwiązał a Habilitant częściowo podjął się ich twórczego opracowania w przedmiotowej monografii.

Publikacje dr Ewarysta Kowalczyka są znane i cenione przez innych autorów o czym świadczy wielokrotnie ich cytowane w:

- Bazie Google Scholar, 102 cytowań (bez autocytowań) z wyłączeniem cytowań wg bazy Lex oraz wg bazy Legalis,
 - Bazie Lex, 23 cytowania (bez autocytowań) z wyłączeniem cytowań według Google Scholar oraz wg bazy Legalis,
 - Bazie Legalis, 73 cytowań (bez autocytowań) z wyłączeniem cytowań według Google Scholar oraz wg bazy Lex,
- oraz Indeks Hirscha wynoszący 5.



Napisanie samodzielnie przez Dr Ewarysta Kowalczyka aż 13 książek, komentarza, 2 monografii, 25 rozdziałów w monografiach naukowych, 22 artykułów naukowych, samodzielnych fragmentów w komentarzu do ustawy o finansach publicznych wielokrotnie wznawianym wskazuje, że jego publikacyjny dorobek naukowy jest więcej niż znaczny.

3. Osiągnięcie naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny prawo

Jako osiągnięcie naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny prawo Habilitant wskazuje monografię pt. *Obowiązki równego traktowania ubiegających się o zamówienia publiczne*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2023, ISBN: 9788378425120, seria: *Acta Iuridica Lebusana*, vol. 29, ss. 486.

Autor słusznie wskazuje, że do tej pory złożone zagadnienie równego traktowania w zamówieniach publicznych, nie było przedmiotem kompleksowego opracowania naukowego, mimo ukazania się dwóch książek na przedmiotowy temat, tj.:

- T. Filipowicz, *Zasada równego traktowania wykonawców w zamówieniach publicznych dotyczących technologii informatycznych*, Warszawa 2015,
- K. Śliwak, *Zasada równego traktowania przy kwalifikacji podmiotowej w zamówieniach publicznych*, Warszawa 2022.

Równe traktowanie ubiegających się o zamówienie publiczne należy do fundamentalnych obowiązków zamawiających a jednocześnie jest to uprawnienie przyszłych wykonawców. Stosowanie tej zasady nastręcza w praktyce wiele trudności, choćby w zakresie zapewnienia równych szans przy ubieganiu się o zamówienie publiczne: zakładom pracy chronionej, przedsiębiorcom rozpoczynającym działalność gospodarczą próbującym konkurować z przedsiębiorcami, którzy na rynku funkcjonują od wielu lat, mają ugruntowaną pozycję i mogą przedstawić wiele pozytywnych rekomendacji wykonanych zamówień publicznych. Ponadto należy rozważyć, czy przedmiotowa zasada zawsze będzie miała zastosowanie. Jako przykład kiedy ewentualnie można odstąpić od jej stosowania, należy wskazać zamówienia w dziedzinie szeroko rozumianej obronności, gdzie bezpieczeństwo, jakość, terminowość dostaw mają nadrzędne znaczenie.

Monografia „*Obowiązki równego traktowania ubiegających się o zamówienia publiczne*” składa się z wprowadzenia i 7 rozdziałów. We wprowadzeniu Autor sformułował 11 szczegółowych zagadnień badawczych (s. 30-31), w tym m.in. specyfiki obowiązków

związanych z niedyskryminowaniem ubiegających się zamówienie publiczne, na czym ma polegać urzeczywistnienie równości szans w zamówieniach publicznych, czy niestanowienie prawa zamówień publicznych może być naruszeniem obowiązku równego traktowania ubiegających się o zamówienie publiczne, na czym polega przestrzeganie prawa zamówień publicznych w sposób zgodny z obowiązkiem równego traktowania ubiegających się o zamówienie publiczne.

W trzech pierwszych rozdziałach Auroro dokonał analiz zasady wyznaczających obowiązki równego traktowania wynikających z Konstytucji RP, prawa UE oraz polskiego systemu zamówień publicznych wraz z analizami orzecznictwa m.in. Trybunału Sprawiedliwości oraz poglądów doktryny. Trzy kolejne rozdziały zostały poświęcone obowiązkowi równego traktowania oraz jego wpływowi na położenie prawne ubiegających się o zamówienia publiczne. Kolejność poszczególnych rozdziałów, ich wewnętrzna struktura są prawidłowe.

Słuszne są wnioski Autora, że to na ustawodawcy ciąży obowiązek takiego stanowienia prawa, by zapewniało ono równe traktowanie ubiegających się o zamówienia publiczne a stanowiąc prawo powinien uwzględnić procesy konstytucjonalizacji i europeizacji. Pogląd Autora, że nie można współcześnie stanowić prawa zamówień publicznych, bez uwzględniania obowiązków równego traktowania ubiegających się o zamówienia, jest jak najbardziej prawidłowy.

Autor udowodnił, że obowiązki równego traktowania ubiegających się o zamówienia publiczne w Polsce znajdują swoją podstawę w zasadach równości określonych w art. 32 Konstytucji RP, które dotyczą również ubiegających się o zamówienia publiczne, jako podmiotów konstytucyjnych praw i wolności. Obowiązki państwa w zakresie stanowienia prawa dotyczą urzeczywistniania równości i niedyskryminacji. Autor uzasadnił, że konstytucyjna zasady równości dotyczy nie tylko prawodawcy kształtującego położenie prawne instytucji zamawiających, ale również zamawiających, gdyż:

- konstytucyjne zasady równości dotyczą wszystkich zamawiających, ale tylko w części dotyczącej zakazu dyskryminacji,
- w pozostałym zakresie konstytucyjny obowiązek równego traktowania obejmuje wyłącznie zamawiających będących podmiotami władzy publicznej,
- zamawiający mają obowiązek przestrzegania konstytucyjnych zasad równości.

Na gruncie prawa europejskiego Habilitant wykazał, że:

- zasada równego traktowania ubiegających się o zamówienie publiczne jest wynikiem ewolucji poglądów judykatury i doktryny, w tym w szczególności sporów i dyskusji, które toczyły się od lat 90. XX wieku,
- ogólne zasady równości należy uznawać nie tylko za źródło obowiązków prawodawcy europejskiego w zakresie stanowienia prawa pochodnego, ale także za źródło powinności spoczywających na państwach członkowskich w zakresie stanowienia oraz wykładni dyrektyw zamówieniowych i krajowego prawa zamówień publicznych.

Autor udowodnił, że obowiązki równego traktowania wywodzą się z prawa zamówień publicznych oraz z prawa finansów publicznych, dotyczą etapu przygotowania i prowadzenia postępowania o zamówienia publiczne a przedmiotowej zasady nie stosuje się w trakcie realizacji umowy o zamówienie publiczne.

Habilitant wskazał, że obowiązek równego traktowania ubiegających się o zamówienia publiczne powinien wywodzić się z dwóch podstawowych powinności:

- a) obowiązku nieróżnicowania, oraz
- b) obowiązku uzasadnionego różnicowania ubiegających się o zamówienia.

Różnicowanie ubiegających się o zamówienia publiczne jest przejawem naruszenia obowiązków równego traktowania, wyrażającego się w zakazie dyskryminacji.

Wg Autora obowiązki równego traktowania nie ograniczają się do zakazu różnicowania, ale urzeczywistniają się w procesie dyferencjacji ubiegających się o zamówienia publiczne. Wypełnianie przez prawodawcę obowiązków równego traktowania następować może poprzez stanowienie procedur udzielania zamówień publicznych. Treść ustanowionego prawa pozwala stwierdzać, czy prawodawca stworzył możliwość urzeczywistniania równego traktowania ubiegających się o zamówienia publiczne, odpowiednio kształtując obowiązki instytucji zamawiających.

Następnymi elementami koncepcji równego traktowania ubiegających się o zamówienie publiczne, sformułowanymi przez Autora, są:

- a) zakaz arbitralności w wyznaczaniu kryteriów różnicowania ubiegających się o zamówienia publiczne w procesie stanowienia prawa, oraz
- b) wystąpienie istotnego związku kryteriów różnicowania ubiegających się o zamówienia publiczne z celami, dla których udziela się zamówień publicznych.

W monografii Autor podjął badania nad uprzywilejowaniem wyrównawczym w zamówieniach publicznych i wykazał, że wymaga to wzięcia pod uwagę okoliczności faktycznych, które wskazują na potrzebę zapewnienia określonej grupie większych możliwości w uzyskiwaniu zamówień publicznych. Zapewnienie uprzywilejowania w celu

wyrównywania szans w zamówieniach publicznych stanowi obowiązek legislacyjny prawodawcy.

Autor udowodnił, że wypełnianie obowiązków równego traktowania dokonuje się podczas kwalifikacji ubiegających się o zamówienia publiczne i związane jest z powinnością uzasadnionego różnicowania w trakcie procedury udzielenia zamówienia. Na zamawiających spoczywa obowiązek konkretyzowania kryteriów równych dla wszystkich ubiegających się o określone zamówienie, ale także kryteriów usprawiedliwionych obiektywnymi potrzebami zamawiającego.

Autor sformułował pogląd, aby kwalifikacje podmiotu w procesie udzielania zamówienia dotyczące zdolności jego wykonania podzielić na kryteria:

- przedmiotowe związane z gotowością do wykonania zamówienia w określony sposób tj. zgodnie z wymaganiami zamawiającego,
- podmiotowe, związane z posiadaniem właściwości świadczących o braku przeciwwskazań do ubiegania się o zamówienie (zdadność do wykonania zamówienia) oraz posiadania potencjału umożliwiającego prawidłowe wykonanie zamówienia.

Autor ustalił, że obowiązek równego traktowania oznacza co najmniej korzystną sytuację faktyczną dla ogółu podmiotów ubiegających się o zamówienie.

Wszystkie 11 celów badawczych sformułowanych we wprowadzeniu do monografii zostało zrealizowane. Wywody, konkluzje Autora są logiczne i przekonujące. Prezentowane poglądy są słuszne. Monografia *„Obowiązki równego traktowania ubiegających się o zamówienia publiczne”* jest pracą o wysokich walorach teoretycznych a także wskazuje wnioski *de lege lata* i *de lege ferenda* gotowe do wykorzystania przez ustawodawcę przy kolejnej nowelizacji prawa zamówień publicznych, w celu lepszego zapewnienia obowiązku równego traktowania ubiegających się o zamówienie publiczne. Przedmiotowa monografia jest rozprawą habilitacyjną, stanowiącą znaczny wkład w rozwój dyscypliny prawo.

4. Działalność popularyzująca naukę

Dr Ewaryst Kowalczyk umiejętnie łączy wiedzę teoretyczną z praktycznym jej zastosowaniem na co wskazuje jego aktywność w popularyzacji wiedzy prawniczej poprzez:

- publikację praktycznych tekstów prawniczych w czasopismach dedykowanych praktykom w tym 23 artykuły w czasopiśmie „Finanse Publiczne”, 5 artykułów w czasopiśmie „Przetargi Publiczne”, 1 artykuł w czasopiśmie „Zamówienia publiczne. Doradca”,

- 30 wystąpienia na ogólnopolskich konferencjach branżowych poświęconych problemom m.in. kontroli zarządczej, dyscyplinie finansów publicznych, szczegółowych problemów stosowania prawa zamówień publicznych,
- prowadzenie szkoleń w latach 2007-2023 r. dla pracowników administracji publicznej we współpracy z 3 organizatorami.

5. Nagrody

Działalność naukowa dr Ewarysta Kowalczyka została doceniona przez macierzysty Uniwersytet, przyznając Habilitantowi 3 nagrody naukowe:

- I stopnia za osiągnięcia w 2021 roku,
 - III stopnia za osiągnięcia w 2022 roku,
 - III stopnia za osiągnięcia w 2023 roku,
- oraz stypendium „Grant Rektorski” za osiągnięcia naukowe w 2021 roku.

6. Wnioski

Dotychczasowa aktywność naukowa międzynarodowa i krajowa dr Ewarysta Kowalczyka jest więcej niż istotna. Przedstawiona monografia *Obowiązki równego traktowania ubiegających się o zamówienia publiczne*, wydana w 2023 r., stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny prawo. Autor opublikował samodzielnie po uzyskaniu stopnia doktora aż 64 publikacje naukowe, docenione w środowisku naukowym o czym świadczy wysoki poziom ich cytowań w bazach: Lex, Legalis, Google Scholar. Habilitant posiada ugruntowaną pozycję w naukowym środowisku prawniczym na co wskazuje m.in. udział w wielu konferencjach naukowych międzynarodowych i krajowych podczas których wygłosił referaty.

Działalność naukowa Dr Ewarysta Kowalczyka spełnia wszystkie warunki nadania stopnia doktora habilitowanego określne w art. 219 ustawy 20.07.2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, wobec czego należy kontynuować procedurę nadania przedmiotowego stopnia.

Wojciech Gonet